

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
NO 0030 Oslo

Svar på høring - Forslag til ny forskrift om sikkerhet i felt mv. på Svalbard (Feltsikkerhetsforskrift)

Arbeidstilsynet viser til felles høring fra Justis- og beredskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet med forslag til ny forskrift om sikkerhet i felt mv. på Svalbard (Feltsikkerhetsforskrift). Det vises til samtale med saksbehandler om forlenget svarfrist i saken til 6. mai 2022.

Ifølge høringen er forslaget til ny Feltsikkerhetsforskrift rettet inn mot sikkert arbeidsmiljø og sikre forbrukertjenester for virksomheter på Svalbard omfattet av forskriften, herunder særlig innen turist- og reiselivsnæringen. På denne bakgrunn, og ut fra et ønske om bedre kontroll med det systematiske HMS-arbeidet innenfor denne næringen på Svalbard, foreslås i høringen å gjøre internkontrollforskriften §§ 4 og 5 gjeldende i Feltsikkerhetsforskriften.

I forslaget til Feltsikkerhetsforskrift foreslås at Arbeidstilsynet og DSB skal ha tilsynsansvaret for internkontroll innenfor sine respektive ansvarsområder for virksomheter omfattet av forskriften på Svalbard. Arbeidstilsynet har følgende kommentarer til forslaget.

Både arbeidsmiljøloven og produktkontroll loven gjelder i dag på Svalbard. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at bestemmelsene i arbeidsmiljøloven overholdes, jf. arbeidsmiljøloven (aml) § 18-1. Arbeidstilsynet har således tilsynskompetanse med arbeidsmiljøloven også på Svalbard. Arbeidstilsynet gjennomfører tilsyn med arbeidsmiljøloven på Svalbard på lik linje som på fastlandet. Arbeidstilsynets tilsynsinnsats er også på Svalbard primært rettet mot bransjer med stor risiko for arbeidsskader og ulykker, først og fremst rettet mot gruvedrift, men også bransjer som hotell- og restaurantbransjen, turist- og reiselivsbransjen, samt bygg- og anleggsbransjen. I 2021 gjennomførte Arbeidstilsynet 40 tilsyn og i 2022 er det planlagt 30-50 tilsyn. Tema for tilsyn på Svalbard er i hovedsak systematisk HMS-arbeid, organisatoriske arbeidsmiljøbetingelser, samt kontroll av fysiske, kjemiske og biologiske arbeidsmiljøbetingelser.

Generelt skal bemerkes at Arbeidstilsynet i dag fører tilsyn med og veileder om krav til systematisk HMS-arbeid med hjemmel i arbeidsmiljøloven (aml) § 3-1 mv for virksomheter i alle bransjer på Svalbard, herunder i turist- og reiselivsbransjen. Internkontrollforskriften, som utdyper lovbestemmelsen med særlig krav til dokumentasjon (skriftlighet) og opplæring i det systematiske HMS-arbeidet mv., er imidlertid ikke gjort gjeldende på Svalbard per i dag.

Ettersom internkontrollforskriften nå ønskes gjort gjeldende for feltvirksomhet mv på Svalbard, kan det stilles spørsmål om dette bør gjøres i form av en utvidelse av virkeområdet for internkontrollforskriften (slik at den som sådan gjelder for Svalbard) eller ved bransjevis særregulering av internkontroll i

enkeltforskrifter. Så vidt vi kan se er dette et spørsmål som ikke er diskutert i høringsnotatet og vi legger til grunn at det ligger gode vurderinger til grunn for forslaget om en særregulering av internkontroll i den nye Feltsikkerhetsforskriften.

Når det gjelder det konkrete forslaget om å gi Arbeidstilsynet tilsynsansvar for internkontroll med HMS i ny Feltsikkerhetsforskrift på Svalbard, innebærer dette en ny oppgave for etaten som ikke vil medføre store økonomiske eller administrative konsekvenser. Arbeidstilsynet fører allerede fører tilsyn med systematisk HMS etter aml §§ 3-1 flg, som og danner grunnlag for etatens tilsynspraksis på Svalbard. Forslaget til ny Feltsikkerhetsforskrift på Svalbard, der internkontrollforskriftens §§ 4 og 5 foreslås tatt inn, innebærer således en nærmere presisering av gjeldende krav til systematisk HMS etter aml. §3-1, som betyr at skriftlighet/dokumentasjon og krav om at internkontrollen skal «tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig». I praksis har Arbeidstilsynet ved anvendelse av aml. §§3-1 flg lagt til grunn at en vanskelig kan drive systematisk HMS-arbeid uten en viss skriftlighet, og vi ser hen til det konkrete tilsynsobjektets «art, (mv).. størrelse og omfang» når vi anvender arbeidsmiljølovens krav til systematisk HMS. På denne bakgrunn vil den nye Feltsikkerhetsforskriften ikke innebære store realitetsforskjeller fra Arbeidstilsynets praktisering av lovens krav til systematisk HMS per i dag.

Arbeidstilsynet har derfor ikke innsigelser til at etaten får tilsynsansvar med bestemmelser om internkontroll med HMS-krav i den nye Feltsikkerhetsforskriften på Svalbard, under forutsetning av at Arbeidstilsynet myndighet etter forskriften er begrenset til vårt myndighetsområde etter arbeidsmiljøloven.

Et spørsmål til avklaring er forholdet til sjøfart og virksomhet om bord på skip etter Feltsikkerhetsforskriften. Dersom vi oppfatter forskriftsutkastet korrekt, innebærer det at kravet til internkontroll med HMS og tilsyn med kravet, også vil gjelde overfor virksomheter som driver «sjøfart», jf. Feltforskriften §3, litra a og b, «på land eller sjø innenfor Svalbard», jf. § 5, 1. ledd. Grensen for Arbeidstilsynets myndighetsansvar følger av arbeidsmiljøloven og er avgrenset mot «sjøfart», jf. aml. § 1-2 (2). Sjøfartsdirektoratet er ansvarlig myndighet for arbeidsmiljøkrav og HMS innen sjøfart, og det er dermed spørsmål om etaten også forvalter krav til systematisk HMS overfor sjøfartsvirksomhet på Svalbard. Dette er som forhold bes avklart og presisert i den endelige forskriften om feltsikkerhet på Svalbard.

Bruk [eDialog](#) hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller svare på dette brevet. Oppgi referansenummer 2022/21529. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/post.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Tonje Faanes
seksjonsleder

Hanne Margrethe Meldal
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:
Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Postboks 8019 Dep.

0030 Oslo

